

STRAFRECHT TIPS

In veel gevallen in een strafadvocaat gratis of bijna gratis (niet de klant, maar de staat betaalt). Globaal gesproken gaat het dan om strafzaken van klanten die:

- jonger dan 18 jaar zijn
- gevangen zitten
- zijn geschorst/voorwaardelijk vrijgelaten
- alleen wonen en minder dan € 16.000 bruto per jaar verdienen (circa € 900 netto per maand)
- samen wonen en minder dan € 22.000 bruto per jaar verdienen (circa € 1.200 netto per maand)

+++++

Is de politie betrouwbaar?

Ja en nee. Ja, omdat de politie een verdachte over het algemeen correct behandelt. Nee, omdat de politie de tegenpartij van de verdachte is en trucs uithaalt om een verklaring van de verdachte los te krijgen.

Voorbeeld: overdonderen

Zo komt het voor dat de politie de verdachte om 07.00 uur van zijn bed licht. Zelfs in gevallen waarin de verdachte heeft aangegeven om vrijwillig op het politiebureau te verschijnen. De politie doet dit om de verdachte te overdonderen.

Voorbeeld: omkeren bewijs

Zo komt het voor dat de politie suggereert dat de verdachte moet bewijzen dat hij onschuldig is. Echter, het is niet aan de verdachte om zijn onschuld te bewijzen, maar het is aan de politie om de schuld van de verdachte te bewijzen.

+++++

Recht op een advocaat

Vraag om een advocaat als u aangehouden bent en leg geen verklaring af.

Volgens de Hoge Raad heeft u altijd recht op een advocaat en moet de politie direct een advocaat voor u oproepen als u daar om vraagt. Bij minderjarigen is het volgens de Hoge Raad zo dat deze het recht hebben op bijstand voor EN ook TIJDENS het verhoor door de politie. Trap niet in het verhaaltje, we kunnen wel een advocaat roepen, maar dan duurt het langer. Wat zijn die paar uurtjes langer nu eigenlijk in vergelijking met een eventueel vermijdbare strafrechtelijke veroordeling

Zwijgrecht

Leg niet onbezonnen een verklaring af tegenover de politie! Een verdachte heeft het recht om te zwijgen. De politie is verplicht om de verdachte dit zwijgrecht mee te delen. Desondanks leggen de meeste verdachten een verklaring af, waar ze vervolgens op worden veroordeeld. Met de verklaring proberen veel verdachten:

- een alibi te geven. Bijvoorbeeld: "Ik heb de brommer niet gestolen, maar van een vriend gekocht." De rechter kan de verdachte vervolgens voor heling veroordelen, omdat de brommer van een vriend is gekocht in plaats van een winkel.
- een excuus te geven. Bijvoorbeeld: "Ik heb een klap gegeven, want ik kreeg er zelf ook een." De rechter kan de verdachte vervolgens voor mishandeling veroordelen, omdat de klap die de verdachte zelf kreeg wordt aangemerkt als "een andere zaak".

Tips

Tip 1 vraag om een advocaat en zeg dat je gebruik maakt van je zwijgrecht

Zonodig kun je daaraan toevoegen dat je dit advies ooit van een advocaat gekregen hebt. Dit praat makkelijker. Het is dan niet jouw schuld dat je geen verklaring aflegt, maar de schuld van een advocaat die je dit advies gegeven heeft. Overigens mag je altijd je naam, geboortedatum en adres geven.

Tip 2 Houd vol dat je gebruik maakt van je zwijgrecht

Zelfs wanneer je uitdrukkelijk zegt dat je gebruik maakt van je zwijgrecht, zal de politie blijven proberen om een verklaring los te krijgen.

- Praten uitlokken. De politie zal namelijk blijven vragen stellen. Bijvoorbeeld: "Wat vinden je ouders er van dat je op het politiebureau zit?" Let op! De bedoeling is dat de verdachte gaat praten, want van het een komt vaak het ander. Een volledige verklaring met een bijbehorende veroordeling is vaak het gevolg.
- Vrijlating suggereren. De politie zal namelijk suggereren dat je eerder vrijkomt wanneer je een verklaring aflegt. Bijvoorbeeld: "Als je een bekentenis aflegt, dan kan het onderzoek sneller worden gesloten." Let op! Misschien wordt het onderzoek sneller gesloten, maar dat betekent niet dat je geen veroordeling krijgt.

Tip 3 Teken geen verklaring

Je bent niet verplicht om een verklaring te ondertekenen. Dikwijls komt een verdachte terug op delen van een verklaring en soms op de gehele verklaring. De rechter zegt daar gewoonlijk op: "Ik geloof er niets van wat je op zitting zegt, want bij de politie heb je voor iets anders getekend!"

Tip 4 Doe nergens afstand van

Ingeval er spullen in beslag zijn genomen, dan vraagt de politie altijd of je daar afstand van wilt doen. Dikwijls blijkt dan vervolgens dat het helemaal niet nodig was dat de spullen in beslag waren genomen, maar wanneer je dan de spullen terug wilt hebben dan kan dat niet. Je hebt ze namelijk "vrijwillig" aan de politie "gegeven".

Wacht even of de officier van justitie weet te motiveren waarom bijvoorbeeld een brommer "ontnomen", "onttrokken" of "verbeurd" moet worden. Veel officieren van justitie weten zo'n vordering niet goed uit te leggen of vergeten gewoon zo'n vordering in te dienen.

Tip 5 Wacht tot een advocaat langs is gekomen

Ingeval de politie je vast wil houden dan krijg je een strafadvocaat toegewezen. Je kunt zelf aan de politie een "voorkeursadvocaat" opgeven, maar wanneer je geen naam van een strafadvocaat weet, dan moet de politie een "piketadvocaat" waarschuwen. Deze strafadvocaat is vaak binnen twee tot vier uur ter plaatse.

Wanneer je een advocaat als je "voorkeursadvocaat" opgeeft, dan kan deze een "gratis" piketbezoek afleggen. Gratis wil zeggen dat de strafpleiter zich niet door de klant, maar door de staat laat betalen. Maak je dus geen zorgen om een rekening van een strafadvocaat.

Tip 6 Wacht tot de advocaat over het dossier beschikt

De politie wil het bezoek van de strafadvocaat wel eens ophouden: "U bent welkom, zodra we klaar zijn met het verhoor." De strafadvocaat krijgt vaak een of twee dagen later de stukken. Zonder de stukken is het moeilijk om vast te stellen wat precies het bewijs is. Tegen de verdachte is gezegd dat er twee getuigen zijn, maar uit het procesverbaal blijkt dat geen van de getuigen iets verdachts heeft waargenomen.

Tip 7 Onderzoek of een verklaring verschil maakt

Het is niet gezegd dat een zwijgende verdachte nooit kan worden veroordeeld. Er kunnen opnamen zijn of verklaringen van getuigen die daadwerkelijk iets verdachts hebben waargenomen. Echter, in veel strafzaken geldt: "Bekennen is politie verwennen".

Tip 8 Zonodig kun je alsnog met een alibi of excuus komen

Mocht een verklaring van de verdachte niet nodig zijn om tot een veroordeling te komen, dan kan het zinvol zijn om met een alibi of een excuus te komen. Wees voorzichtig met het alibi of het excuus dat je geeft. Soms maakt de formulering groot verschil.

Zo was er een man die door een andere man in zijn kruis werd getrapt. De man gaf daarop een paar klappen terug. Hij zei dat hij dit uit een "reflex" deed. Hij had moeten zeggen dat hij dit uit "noodzakelijke zelfverdediging" deed. Want de rechter oordeelde: "Een reflex is begrijpelijk, maar noodweer vereist noodzakelijke zelfverdediging".

+++++

Als u toch verhoord wordt:

Het Politieverhoor

Rechten, omsingeling, confrontatie en leksignalen

De tip om te zwijgen bij het verhoor geldt voornamelijk als vuistregel. Maar of je nu iets verklaart of niet, het is altijd goed te weten hoe een verhoor verloopt en wat je rechten zijn. Een gewaarschuwd militant telt immers voor twee. Zwijgen altijd beter? Als je (samen met anderen) gearresteerd wordt bij een verboden demonstratie, een klein opstootje of anderszins een strafbaar feit van geringe aard is zwijgen altijd nog de gouden regel. Het zal een vervolging kunnen voorkomen omdat de politie niet de moeite zal willen doen om andere bewijzen te achterhalen als iedereen zwijgt. Maar als het strafbaar feit ernstiger is en jij de enige verdachte bent dan wordt het anders. De politie zal nu wel de moeite nemen om andere bewijzen dan enkel verklaringen te achterhalen en als je dan als enige, mogelijke dader verdacht wordt, kan jouw zwijgen wel nadeel werken, want indien uit andere verklaringen veel feiten en omstandigheden in jouw richting wijzen en jij daarover weigert te verklaren, heb jij kennelijk iets te verbergen. De rechter mag daaruit conclusies trekken. Zwijgen mag dan wel niet als een bekentenis worden gezien, maar het kan je wel extra belasten. Maar bekennen belast je natuurlijk nog veel meer!!

Rechten: Het verhoor in juridisch kader.

Verhoor is een ondervraging die een verdachte door daartoe bevoegde ambtenaren ondergaat. Het officiële doel van het verhoor dient slechts de waarheidsvinding. De bij opsporingsambtenaren afgelegde en in een proces-verbaal vastgelegde verklaringen kunnen door de rechter als bewijsmateriaal worden gebruikt. Dus niet de verklaring zelf maar het proces-verbaal is dan het wettig bewijsmiddel. Het verhoor en het resulterend proces-verbaal moeten voldoen aan meerdere strafprocedurele eisen, anders is het waardeloos bewijsmateriaal. De juridische eisen voor het verhoor zijn geformuleerd in artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering (WvSv).

Daaruit volgen de strafprocedurele hoofdprincipes:

1. het in vrijheid afleggen van een verklaring,
 2. het niet hoeven meewerken aan een eigen veroordeling
- en
3. het zoveel mogelijk opnemen van de eigen woorden van de verdachte.

Ten eerste moet de verklaring in vrijheid worden afgelegd. Er mag geen pressie zijn in het verhoor waardoor niet in vrijheid kan worden verklaard. Bij pressie moet worden gedacht aan: beloften (als: dan mag je naar huis), bedreigingen (als: dan word je zwaarder gestraft) en misleiding (strikvragen, trucs, suggestieve vragen). Maar ook misbruik van de situatie mag niet

voorkomen. Voorbeelden daarvan zijn het volledig overrompelen van een verdachte of het langdurig verhoren en daardoor

uitputten van de verdachte. Maar het is natuurlijk onzinnig te zeggen dat er geen sprake zal zijn van enige druk *in* een verhoor. De ondervrager zal immers trachten door 'overreding' de verdachte zover te krijgen dat hij/zij over het strafbaar feit gaat verklaren.

Ten tweede ben je niet verplicht te antwoorden, je hebt zwijgrecht. Dit recht moet uitdrukkelijk aan je worden verteld, deze mededeling is de cautieplicht van de ambtenaar. Als deze mededeling achterwegen wordt gelaten of niet in het proces-verbaal is gemeld, is het verhoor als bewijsmateriaal waardeloos. Of het verstandig is om te zwijgen of een ontlastende verklaring (waar of niet waar) af te leggen ligt aan de situatie. De rechter mag namelijk conclusies trekken uit de weigering tot verklaring, maar het mag natuurlijk nooit als een bekentenis worden

gezien.

Ten derde moet de verklaring van de verdachte zoveel mogelijk in zijn of haar eigen woorden in het proces-verbaal worden vermeld. Door over het strafbare feit te verklaren werkt een verdachte immers mee aan zijn eigen veroordeling. De verdachte levert zijn/haar eigen bewijsmateriaal aan. Daarom is dan ook de grootste nauwkeurigheid geboden. Ambtelijke en/of wettelijke formuleringen in verklaringen van de doorsnee verdachte versterken de indruk van de in de mond gelegde verklaringen. De bewijswaarde van zo'n verklaring is (zeer) beperkt.

"I want to call my lawyer" Iedereen die iets te veel Amerikaanse politiereeksen op TV heeft gekeken, denkt misschien dat het al lang normaal is dat je het recht hebt om je advocaat te bellen om je bij te staan bij het politieverhoor. Het is echter pas sinds juni 2009 dat de Hoge Raad duidelijk heeft vastgesteld dat je altijd het recht hebt op bijstand VOOR het politieverhoor door een advocaat en dat de politie direct een advocaat voor je moet oproepen als je daarom vraagt. Bij minderjarigen is het volgens de Hoge Raad zo dat deze het recht hebben op bijstand VOOR EN OOK TIJDENS het verhoor door de politie.

Trap niet in het verhaaltje, we kunnen wel een advocaat roepen, maar dan duurt het langer. Wat zijn die paar uurtjes langer nu eigenlijk in vergelijking met een eventueel vermijdbare strafrechtelijke veroordeling

De aanvang van het politieverhoor

Een goede verhoorder zal een goede 'werksfeer' proberen te creëren. De rechercheur zal proberen een goede 'werkrelatie' met de verdachte op te bouwen zodat er een 'goed gesprek' kan volgen. Dit betekent dat er meestal gekozen zal worden voor een rustig begin. De situatie waarin de verdachte zich verkeerd zal hem worden uitgelegd. Er zal gevraagd worden hoe de verdachte zich daarbij voelt. Zo'n antwoord zal gevoelens bevatten en de wout zal die gevoelens bespreken zodat de verdachte zich meer op zijn gemak voelt en eerder

bereid is om met de rechercheur in gesprek te gaan. Tegelijkertijd geeft dat de rechercheur de mogelijkheid uit te vinden hoe de verdachte 'in zijn vel zit'. Is hij/zij gespannen, nerveus, verdrietig of agressief? Hierop zal de agent zijn verhoorstrategie kunnen aanpassen. Hierna zal er geleidelijk worden overgegaan tot een zaakgericht gedeelte. "Verhoren is communiceren! verklaart de politiehandleiding. Door goed te letten op de manier waarop de ander iets zegt, kan men vaak veel te weten komen over de boodschap die de ander wil geven of onbewust geeft. Het gaat er dus niet alleen om wat iemand zegt, maar ook om hoe iemand het zegt. Enkele voorbeelden van niet-woordelijk gedrag zijn:

gezichtsuitdrukkingen, oogcontact, lichaamshouding en gesprekstonen.

Deze vorm wordt ook gebruikt om de verdachte te beïnvloeden. De rechercheur

zal een ontspannen houding aannemen om te laten zien dat hij open staat voor wat de verdachte te vertellen heeft. Daarnaast stelt de rechercheur de verdachte met een rustige houding sneller op z'n gemak. Door natuurlijk oogcontact zal de rechercheur proberen aan te geven dat hij de verdachte serieus neemt. Daarnaast zal de rechercheur de verdachte aanmoedigen door aan

te sluiten bij wat hij/zij zegt. Door kleine aanmoedigingen zoals gebaren, knikken, maar ook opmerkingen (bv. "en toen?", "ja, ga door" en "ja, ja") en zelfs door stiltes te laten vallen.

Door vragen te stellen stimuleert de rechercheur de verdachte zoveel mogelijk informatie te verstrekken. Er wordt over het algemeen een technisch onderscheid gemaakt tussen open en gesloten vragen. Gesloten vragen kunnen vaak alleen maar met 'ja' of 'nee' worden beantwoord. Voorbeelden zijn: 'Ben je vaker daar geweest?' en 'Was dat jouw wagen?'. Dit soort vragen wordt het liefst vermeden. Ze zijn niet erg uitnodigend en ook vaak suggestief. Open vragen bevorderen het gespreksverloop. Open vragen zijn vragen waarop niet met 'ja' of 'nee' kan worden geantwoord. Ze beginnen meestal met: wie, wat, waar, wanneer, waarmee, waarom, welke of hoe. Het uitgangspunt van een open vraag is dat de verdachte zijn verhaal doet.

Open vragen zijn ook langer en bieden een verhoorder ook meer aanknopingspunten voor nieuwe vragen. Hoe meer de verdachte aan het woord is, hoe meer informatie hij daardoor automatisch aan de verhoorder verstrekt schrijft de politiehandleiding. Een verklaring op basis van gesloten vragen kan een verdachte makkelijker intrekken omdat de inhoud grotendeels voortkomt uit de vragen van de verhoorder, de verdachte moest immers alleen bevestigen of ontkennen. Een verklaring

op basis van open vragen is moeilijker in te trekken, omdat de meeste details afkomstig zijn van antwoorden van de verdachte en niet uit de mond van de verhoorder.

Emoties kunnen het geven van zakelijke informatie sterk beïnvloeden. De informatie zal dan sterk 'gekleurd' zijn. Emoties werken soms volledig blokkerend. Er zal vanuit de verdachte geen inhoudelijke informatie kunnen worden verwacht. Hij richt zijn

energie volledig op zijn emoties. De emoties zullen dus 'afgebouwd' moeten worden, de enige manier om daarvoor te zorgen, is het besteden van aandacht aan deze emoties. Dit doet een wout door het 'reflecteren van gevoelens' door een opmerking over de emoties van de verdachte in waarnemende zin. Voorbeelden zijn: 'Schrik je van deze vraag?' "Ik merk dat je daar ontzettend kwaad over bent?" of "Ik zie dat je nogal verdrietig bent, of heb ik het mis?".

Confrontatie: De belangrijkste gesprekstechniek tijdens het verhoor is het confronteren. De rechercheur past confrontatie toe als de verdachte tegenstrijdige

verklaringen aflegt, informatie verstrekt die strijdig is met technische aanwijzingen of als de verdachte niet-woordelijke informatie verstrekt die anders doet vermoeden dan verklaard wordt. De confrontatie is het legale drukmiddel van de verhoorder. Als een confrontatie goed wordt uitgevoerd zal de mentale druk bij de verdachte sterk toenemen. Bij een confrontatie zal de rechercheur zijn best doen om de verdachte

niet af te leiden door de toon van de confrontatie. De rechercheur zal zijn best doen een beschuldigende of moraliserende toon te vermijden, omdat een verdachte dan eerder op de toon van de confrontatie zou kan ingaan, dan op de inhoud van de confrontatie. Een confrontatie heeft de vorm van een korte samenvatting van de tegenstrijdigheid gevolgd door een open vraag naar verduidelijking.

Tactische aanwijzingen: Het grootste wapen in de handen van de verhoorder zijn de technische aanwijzingen die de verdachte belasten. Een tactische aanwijzing is bijvoorbeeld de bewering van een ooggetuige die jouw kenteken heeft genoteerd.

Omsingelen: De verhoorder zal de relatieve waarde van een tactische aanwijzing vergroten door de uitvluchtmogelijkheden eerst af te dichten. Dit wordt ook wel 'het omsingelen van tactische aanwijzingen' genoemd. Omsingelen is het op gestructureerde wijze doorvragen naar aanleiding van een tactische aanwijzing, om eventuele latere uitvluchten te voorkomen en daarmee de relatieve waarde van deze aanwijzing te vergroten. De rechercheur zal de ontsnappingsmogelijkheden afdichten door de verdachte per tactische aanwijzing relaties te laten bevestigen of uitsluiten,

zodat de verdachte bij de latere confrontatie met de tactische aanwijzing zich heeft vastgelopen in een web van relaties. Bij deze relaties moet je denken aan het schema: aanwijzing <-> voorwerp <-> persoon <-> plaats <-> tijdstip.

In het voorbeeld van de ooggetuige die jouw kenteken heeft gezien zal

de rechercheur eerst de relatie tussen jou en jouw wagen door jou laten bevestigen.

Dan zal je later niet kunnen zeggen dat misschien iemand

anders met jouw wagen heeft gereden. Vervolgens zal de rechercheur zich richten

op de relatie met de plaats en het tijdstip van het delict. Bij de praktische uitvoering van het omsingelen heeft de rechercheur de volgende aandachtspunten:

trechteren en constateren. Het trechteren *is* het verhoren van algemeen naar specifiek. De wout zal dat doen om niet direct te laten blijken op welke specifieke informatie (relatie tot tactische aanwijzing) hij uit *is*. Hij wil geen informatie prijsgeven, hij gebruikt dus open vragen. Hij zal zoveel mogelijk details vragen. Een of meerdere

malen zal hij de informatie die de verdachte verstrekt samenvatten en vragen om deze te bevestigen, dat is het constateren. Elke constatering dient een uitvluchtmogelijkheid af te sluiten. Om terug te komen op het voorbeeld van het genoteerde kenteken, daarbij zal de verhoorder eerst algemene vragen stellen over bv. vakantie-reizen (autoreizen) om dan langzamerhand te trechteren naar het gebruik van jouw wagen, om dan uiteindelijk de constatering door jou te laten bevestigen dat je jouw auto nooit uitleent.

Zwaarte van confrontatie: De verhoorder begint pas met confrontaties als alle, in de zaak beschikbare, aanwijzingen zijn omsingeld, want bij het confronteren geeft de wout prijs over welke tactische aanwijzingen hij beschikt en dat zal hij pas doen als de verdachte daarvoor geen uitvluchtmogelijkheden meer heeft. Het belangrijkste doel van confronteren is om druk op te bouwen, met als uiteindelijke doel een bekentenis te forceren, maar niet' elke confrontatie is even 'zwaar' voor een

verdachte. De confrontatie met een vaag signalement is natuurlijk minder erg dan met een foto. Maar ook de bewijskracht van een foto kan tot nul worden gereduceerd als je maar een goede uitvluchtmogelijkheid hebt opengelaten. Ook is een confrontatie met een verklaring van een politieagent zwaarder dan een verklaring van een anonieme bron. Maar een confrontatie met door jezelf geuite tegenstrijdige verklaringen is nog zwaarder, omdat je onmogelijk de betrouwbaarheid van die bron (jezelf) in twijfel kan trekken. Een confrontatie met zogenaamde signalen kan

ook behoorlijk zwaar zijn. De verhoorder zegt dan hardop welke signalen hij op dat moment waarneemt.

Signalen: De verhoorder let op lek signalen die de verdachte onbewust geeft. Deze signalen kunnen aangeven dat een verdachte niet de waarheid spreekt. Niet-woordelijke signalen zijn: zweten (begint op de bovenlip en het voorhoofd), een droge mond hebben (om wat te drinken vragen), (veel) roken, blozen, tics in het gezicht, veelvuldig aanraken van het hoofd, de neus, mond en oren, het tikken met de handen en voeten, het spelen met voorwerpen, het vermijden van oogcontact, spannen van spieren, verdikking van de aderen, winden laten, boeren laten en een

starre zithouding. Woordelijke signalen zijn: veelvuldig herhalen dat de waarheid gesproken wordt ('ik zweer je, echt waar, om je de waarheid te vertellen'), het terugspelen van de bal ('hoe is het dan wel gebeurd?'), het vermijden van bepaalde thema's ('kan me daarover niks herinneren, geen commentaar'), korte antwoorden, stemvolume, spreeknelheid, trillen van de stem, stotteren, aarzelingen, stopwoorden, het terugvallen op dialect en korte ontkenningen ('ik was het niet, nee,

absoluut niet).

Het gaat bij een confrontatie met leksignalen vooral om het verschil tussen wat de verdachte zegt en de signalen die hij daarbij toont. Een ander soort signalen zijn bekensignalen, de wout leidt daaruit af dat de verdachte wil gaan bekennen. Dit kunnen lange denkpauzes zijn (stiltes), het vragen om pen en papier of vragen naar de mogelijke straf.

Algemene werkwijze: Bij de algemene werkwijze van de verhoorder gaat het vooral om het samenspel van het minimaliseren van weerstand, het omsingelen van aanwijzingen, het confronteren en bekrachtigen tijdens het verhoor, teneinde de verdachte te bewegen tot het afleggen van een sluitende verklaring (een bekentenis). Eerst zal de verhoorder proberen de aanwijzingen te omsingelen. Hierna zal hij beginnen met een vrij lichte confrontatie, hij staat de verdachte toe zich gemakkelijk te corrigeren zonder veel gezichtsverlies. Als de verdachte zich corrigeert zal de wout dit bekrachtigen door bijvoorbeeld te zeggen: 'Goed dat je hierover duidelijkheid verschaft.', maar ook met kleine beloningen in de vorm van aanmoedigende woordjes zoals: 'goed', 'prima', 'fijn' en 'oké'. Deze bekrachtigingen moet de verdachte zover krijgen bij latere zwaardere confrontatie ook zijn verhaal te corrigeren. Hierbij zal de rechercheur erop letten dat de verdachte voldoende tijd krijgt om zijn verklaring aan te passen en dat de verdachte kans krijgt te 'herstellen'

van de vorige confrontatie. Dit alles om een goede werkrelatie te behouden, want de verhoorder zal de confrontaties namelijk beetje bij beetje zwaarder maken. Hij bouwt de confrontaties qua zwaarte, tijd en frequentie op. Daarbij beloont de verhoorder de verdachte telkens als hij zijn verklaring corrigeert. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de

verhoorder en de verdachte gezamenlijk in de richting van een sluitende verklaring gaan.

Hoe saboteer ik mijn verhoor?

Nu weet je ongeveer waar de verhoorder aandenkt en hoe hij te werk gaat. Maar wat heb je eraan als je bent opgepakt en je moet jezelf eruit zien te lullen? Alle zwakke plekken in de verhoorstrategie moet je aangrijpen om het te saboteren. Hieronder is getracht de verhooraspecten en de sabotagemogelijkheden schematisch op een rijtje te zetten:

1. Cautieplicht: Het zou natuurlijk prachtig zijn als de rechercheur vergeet je te vertellen dat je het recht hebt om te zwijgen, of het vergeet op te nemen in het proces verbaal. Het verhoor is daarmee ongeldig. Misschien kan je de rechercheur verleiden niet aan de cautieplicht te voldoen, door hem te zeggen dat je 'je rechten'

al kent, waarop hij ze misschien niet zelf zal uitspreken.

2. In vrijheid afleggen van de verklaring: Probeer zinsneden in het proces verbaal te krijgen waarvan later gezegd kan worden dat het wijst op ongeoorloofde druk, beloften of bedreigingen.

3. Zoveel mogelijk eigen woorden opnemen in het proces verbaal: Probeer

zomin mogelijk eigen woorden in het proces verbaal te krijgen, of althans de schijn zo groot mogelijk te maken dat het niet jouw woorden zijn, praat als een rechercheur . Of zeg vaak 'leg me geen woorden in mijn mond' .

4. Goede werksfeer: Voorkom een goede werksfeer. Laat je emoties welig tieren, ga vooral in op de toon van de verhoorder en andere bijzaken, om zomin mogelijk over de zaak te moeten praten. Reageer op hoe iets gevraagd wordt en niet op wat er gevraagd wordt.

5. Aanmoedigingen: Trek je niks aan van aanmoediging zoals, 'Goed zo', 'ja, ja', 'ga verder' en let er vooral op dat jij niet de stiltes gaat opvullen die de rechercheur bewust laat vallen.

6. Open vragen: Je kunt het proberen vol te houden dat je alleen antwoordt op gesloten vragen en weigert te antwoorden op open vragen. Als je dit lukt heb je een enorm voordeel. De rechercheur zal zich bloot moeten geven en bijna alle woorden in het proces verbaal komen dan uit zijn mond. Je laat dan wel duidelijk blijken dat je iets te verbergen hebt, maar soms is dat niet erg.

7. Omsingelen: Wees zeer alert op omsingelingen. Vraag je steeds af waar de rechercheur naartoe 'trechtert', probeer te raden welke relaties hij wil vaststellen. Wat zou de tactische aanwijzing zijn die hij probeert te omsingelen? Verzin alvast een uitvlucht. Blijf algemeen, begin zelf niet over specifieke dingen, waar hij op in zou kunnen spelen. Wanneer hij begint te constateren en je vraagt of dat juist is, dan is hij bezig een vluchtweg af te dichten, probeer er onderuit te komen, misschien door botweg 'zou kunnen' of 'dat zijn jouw woorden' te zeggen, i.p.v. een volmondige

bevestiging.

8. Confrontatie: Ga bij een confrontatie in op de toon en niet op de inhoud, als je geen uitweg meer ziet.

9. Signalen: Let erop niet te veel te zweten, geef lange antwoorden zonder veel inhoud, spreek rustig (ABN), gebruik geen stopwoorden, ga niet zenuwachtig tikken, enz.

10. Uitweg (smoesje) Een goede uitweg is vaak iets wat voor de rechercheur genoeg 'ontdekkingswaarde' heeft. De verklaring dat je 's nachts op een bepaalde plaats was omdat je net de eendjes aan het voeren was, heeft minder ontdekkingswaarde dan dat je 'bekent' naar de hoeren te willen gaan. Het gaat erom dat de laatste verklaring

ook iets is wat je zou willen verbergen en daarom past het beter in je gedrag, een rechercheur is eerder tevreden met zulke "sappige" smoesjes dan met alledaagse. En voordat je met het smoesje komt zou je er goed aan kunnen doen 'bekensignalen' te geven, laat lange stiltes vallen, vraag om pen en papier, en verklaar dan

heel serieus en met veel geveinsde moei te je uitweg, in lange zinnen zonder de woorden 'ik zweer het, echt waar, enz. '. Je kunt beter valselijk bekennen een hoerenloper te zijn, dan je te laten omsingelen voor het ernstig strafbaar feit waarvoor je wordt verhoord.

+++++

Transactie verwerpen

Wanneer je twijfelt of je een boete/transactie moet aanvaarden, dan luid ons advies om de boete/transactie te verwerpen!

Het is mogelijk dat je zaak dan voor de rechter komt. Het is ook mogelijk dat de rechter je een hogere boete/straf oplegt dan de transactie. Echter, het is onze ervaring dat dit weinig voorkomt. Sterker, het is onze ervaring dat de rechter vaak dezelfde of een lagere boete/straf oplegt!

Alleen wanneer je een bekentenis hebt afgelegd, de transactie je meevalt en je zo snel mogelijk van de zaak af wenst te zijn, dan is het verstandig om de transactie te aanvaarden.

Het aanvaarden van een boete/transactie kan verstandig zijn, wanneer je in een proeftijd voor een ander strafbaar feit loopt. Je kunt zo waarschijnlijk voorkomen dat de officier van justitie bij de rechter tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke straf gaat vorderen.

Pas echter op als je vreemdeling bent en eventueel een aanvraag om een verblijfsvergunning hebt gedaan. Er is een goede kans dat de aanvaarde transactie je dan wordt tegengeworpen.

Overigens maakt het voor een "strafblad" gewoonlijk niet uit of een transactie door de verdachte wordt aanvaard dan wel een boete/straf door de rechter wordt opgelegd.

+++++

Rijbewijs terugkrijgen

Wanneer je rijbewijs in beslag is genomen en je teruggave van je rijbewijs wenst, dan kun je een klaagschrift indienen. Bij het indienen van het klaagschrift kun je mogelijk de onderstaande argumenten gebruiken. Je moet daarbij in de gaten houden dat je altijd spijt mag betuigen, maar de overtreding nooit mag bagatelliseren! Bedenk dat veel argumenten betrekking hebben op rijden onder invloed en een toelichting behoeven om tot een goed betoog te komen.

Bewijs/strafbaarheid

- auto niet bestuurd
- auto niet op openbare weg

- promillage niet correct gemeten

Evenredigheid/strafmaat

- rijbewijs noodzakelijk voor werk
- ander afhankelijk van rijbewijs verdachte
- eerste (en laatste) overtreding
- niet eerste overtreding, maar wel incident

Spijt/strafmaat

- schaamte voor overtreding
- na overtreding geen druppel meer gedronken
- EMA-cursus gevolgd (Educatieve Maatregel Alcohol)

Vergissing/strafuitsluiting

- gebruik medicijn met uitwerking
- geen alcohol gedronken, maar bonbons gegeten
- door nachtwerk/verblijf in buitenland uit normale ritme

+++++

Beklag tegen beslag

Als de politie spullen van u in beslag heeft genomen: U kan dan bij de rechter een klaagschrift tegen de inbeslagname indienen (artikel 552a Wetboek van Strafvordering). Bedenk dat je mogelijk recht hebt op een kostenloze advocaat.

+++++

Afluisteren

Het is zeker mogelijk dat je wordt afgeluisterd.

Soms wordt je zelfs vrijgelaten zodat je daarna kan bellen en dus afgeluisterd kan worden.

Zelfs bij fietsendiefstallen wordt er getapt. Soms merken we het aan de kliks tijdens gesprekken met klanten. Er is zelfs een zaak waarbij een officier van justitie een vertrouwelijk telefoongesprek tussen een verdachte en een advocaat als bewijs wilde gebruiken. Echter, de rechter stond dat vooralsnog niet toe.

Zelfs de locatie van de telefoon wordt bijgehouden. Het is daarvoor niet nodig dat over de telefoon een gesprek wordt gevoerd. De officier van justitie zegt dan: "De verdachte moet bij de inbraak betrokken zijn geweest, omdat op het tijdstip van de inbraak zijn telefoon een mast in de omgeving aanstraalde."

Ingeval de politie een telefoongesprek als bewijs wil gebruiken, dan maakt de politie van het mondelinge gesprek een schriftelijk verslag. Het kan zinvol zijn om te vragen om de band te mogen beluisteren. Want zo goed als de politie is in het af luisteren, zo slecht is de politie in het terugvinden en uitwerken van afgeluisterde gesprekken.

+++++

Aanhouding

Wanneer iemand door de politie is aangehouden kan de zaak zich op drie wijzen ontwikkelen.

Vrij zonder dagvaarding (politie)

De verdachte wordt op het politiebureau door de politie vrijgelaten. In dit geval krijgt de zaak meestal geen vervolg. De verdachte blijkt bijvoorbeeld onschuldig te zijn. Mocht de zaak alsnog een vervolg krijgen, dan dient de verdachte zelf met een raadsman contact op te nemen voor verdere rechtsbijstand. Je kan wel schadevergoeding krijgen voor de tijd die je hebt vastgezeten, mits je dit binnen drie maanden na de aanhouding doet.

Vrij met dagvaarding (officier van justitie)

De verdachte wordt op het parket voor een officier van justitie geleid. In dit geval wordt de verdachte meestal vrijgelaten zodra aan hem of haar een dagvaarding is uitgereikt. In de dagvaarding staat wanneer de verdachte voor de rechter dient te verschijnen. De verdachte dient zelf met een raadsman contact op te nemen voor verdere rechtsbijstand.

Twee weken langer blijven zitten (rechter-commissaris)

De verdachte wordt op het parket voor een rechter-commissaris geleid. In dit geval moet de verdachte meestal twee weken langer blijven zitten. Als het goed is is de advocaat uit het strafpiket daarbij aanwezig. Gewoonlijk is die advocaat bereid om de verdachte op basis van een toevoeging bij te staan. Dit betekent dat de verdachte de raadsman niet zelf hoeft te betalen.

+++++

flauwekul vervolgingen

Veel mensen weten niet hoe de burens heten. Wanneer er iets met de burens is, dan probeert men dat niet onderling te regelen, maar stapt men naar de politie. De politie wordt geacht prestaties te leveren. Een agent die de hele dag op straat is, levert een minder meetbare prestatie dan een agent die op het bureau een aangifte opneemt.

Jongeren vormen de grootste groep mensen die zich schuldig maken aan strafbare feiten. Het gaat vaak om zaken waar ieder mens, behalve de allerbraafsten onder ons, zich in zijn of

haar jeugd schuldig aan hebben gemaakt. Echter, de politie grijpt in, daar gevreesd wordt dat er geen vader of moeder is die overzicht heeft om de jongeren op het rechte pad te houden. Soms terecht, maar soms ook niet.

+++++

Bezwaar tegen dagvaarding

Als de officier van justitie u heeft gedagvaard om bij de strafrechter te verschijnen staa op de achterkant dat u binnen acht dagen na betekening een bezwaarschrift tegen de dagvaarding kan indienen.

Bedenk dat een bezwaarschrift alleen zinvol is wanneer het onwaarschijnlijk is dat je wordt veroordeeld. Gewoonlijk laat de rechter die over het bezwaarschrift gaat, dit oordeel over aan de rechter die de zaak zelf behandelt.

Een bezwaarschrift heeft daarom alleen zin wanneer er sprake is van een:

- feit dat reeds is afgedaan
- feit dat nog niet is afgedaan, maar wel is verjaard
- dwaling omtrent de persoon (ze moeten niet jou, maar een ander hebben)

+++++

Als verdachte zelf aangifte doen

U kunt dit wel maar hert is soms lastig. Wanneer twee mensen slaande ruzie hebben, dan komt het voor dat ook twee mensen schuld hebben. Echter, van deze nuancering wil de politie niets weten.

De politie denkt namelijk in "slachtoffer" versus "dader". Wie als eerste aangifte doet, wordt door de politie aangemerkt als "slachtoffer" en de ander is dus "dader".

Wanneer de ander aangifte wil doen, dan heet het dat "daders geen aangifte kunnen doen". Op zijn best krijgen ze te horen dat ze een "klaagschrift voor niet vervolging" kunnen indienen. Dat kan inderdaad, en behoeft niets te kosten. Dat kan ons kantoor voor u doen

+++++

Schadevergoeding aan het slachtoffer?

Er is veel aandacht voor het slachtoffer. Soms terecht, maar soms ook niet. In ieder geval heeft het slachtoffer de mogelijkheid om zich als benadeelde partij in een strafzaak te mengen. De advocaat dient zich dan de onderstaande vragen te stellen (en daar zo nodig opmerkingen over te maken).

- Het slachtoffer zelf een "strafblad" heeft.

- Het slachtoffer leugenachtig is.
- Er daadwerkelijk schade is.
- De schade veroorzaakt is door het strafbare feit.
- Het slachtoffer eigen schuld aan de schade heeft.
- De "dader" de schade met het "slachtoffer" kan verrekenen.
- De schade door een verzekeraar is dan wel kan worden vergoed.
- Het slachtoffer door de schadevergoeding "nieuw" voor "oud" krijgt.

Wanneer de rechter je veroordeelt tot het vergoeden van de schade, dan moet je er rekening mee houden dat ingeval:

- je de schade niet tijdig betaalt, je voor iedere € 50 een dag mag gaan zitten. Echter, het bedrag dat je moet betalen blijft staan. Wie dus € 500 te laat betaalt, mag tien dagen gaan zitten en alsnog € 500 betalen.
- ingeval je samen met een ander de schade hebt veroorzaakt, dan moet je er samen voor zorgen dat de schade wordt vergoed. Wanneer je mededader niet betaalt, dan mag je zelf twee keer voldoen (en moet je zien of je het teveel betaalde van je mededader terug krijgt).

+++++

Hoe verloopt een strafzitting?

Globaal gesproken heeft een strafzitting het volgende verloop.

- 1 Rechter vraag naar naam, geboortedatum en adres
- 2 Officier van justitie leest beschuldiging voor
- 3 Rechter stelt vragen over:
 - a feiten
 - b persoonlijke omstandigheden
 - c eventuele schadevergoeding slachtoffer
- 4 Officier van justitie eist straf
- 5 Raadsman voert verweer tegen geëiste straf
- 6 Officier van justitie mag nog een keer op raadsman reageren

7 Raadsman mag nog een keer op officier van justitie reageren

8 Verdachte heeft laatste woord

9 Rechter doet meteen uitspraak of zegt wanneer uitspraak wordt gedaan

10 Ingeval de rechter meteen uitspraak doet, dan:

a zegt de rechter dat de verdachte hoger beroep kan instellen

b vraagt de rechter of de verdachte van hoger beroep wenst af te zien

c vraagt de rechter of de officier van justitie van hoger beroep wenst af te zien

Wat kan ik het beste zeggen als laatste woord?

Een laatste woord moet kort zijn. Over het algemeen kun je zeggen: "Ik hoop dat alles goed komt." Dit is een neutraal antwoord. Je kunt het gebruiken in gevallen dat je daadwerkelijk spijt van je gedrag hebt en je kunt het gebruiken in gevallen dat je eigenlijk geen spijt van je gedrag hebt.

+++++

strafblad?

Het is zeker mogelijk dat je een strafblad krijgt. Echter, je moet onderscheid maken tussen "justitiële documentatie" en een "verklaring omtrent gedrag".

Justitiële documentatie

- Justitiële documentatie heeft iedereen waartegen een zaak loopt of heeft gelopen. Het maakt niet uit of de zaak is geëindigd met een veroordeling of vrijspraak. Het staat in een computer en het blijft de rest van je leven in de computer staan.

Verklaring omtrent gedrag

- Een verklaring omtrent gedrag wordt soms verlangd door een werkgever. Zelfs in gevallen dat zo'n verklaring niet nodig is, weet een werkgever vaak een reden te verzinnen waarom van de kandidaat werknemer zo'n verklaring redelijkerwijze verlangd zou mogen worden.

Minder dan vier jaar: probleem

Globaal gesproken wordt een verklaring omtrent het gedrag niet afgegeven, wanneer het minder dan vier jaar geleden is dat een:

- transactie van de officier van justitie is aanvaard (zogenaamde TOM of TRIP).
- veroordeling tot een taakstraf (leren of werken) door de rechter is uitgesproken.

Meer dan vier jaar: geen probleem

Globaal gesproken wordt een verklaring omtrent het gedrag wel afgegeven, wanneer de transactie of veroordeling meer dan vier jaar geleden is aanvaard of uitgesproken.

Uitzonderingen op regel

Op deze regel wordt een uitzondering gemaakt, wanneer je een:

- zedendelict hebt gepleegd.
- gevangenisstraf geheel of voor een deel hebt uitgezeten.

In deze gevallen wordt altijd een afweging gemaakt tussen enerzijds het delict wat je gepleegd zou hebben en anderzijds het werk wat je zou willen verrichten.

Voorbeeld 1

Een man is ooit betrokken geweest bij een vechtpartij op school. De man heeft toen een transactie aanvaard. Tien jaar later is de man betrokken bij een vechtpartij in een kroeg. De officier van justitie wenst dat de man in voorarrest blijft, omdat uit de justitiële documentatie blijkt dat er "herhalingsgevaar" zou bestaan.

Voorbeeld 2

Een vrouw staat te recht voor doorrijden na een ongeval. Bij het bespreken van de persoonlijke omstandigheden werpt de rechter een blik op de justitiële documentatie. De rechter ziet dat de vrouw tien jaar daarvoor is veroordeeld voor winkeldiefstal. De rechter mompelt vervolgens: "U bent hier eerder geweest, maar dit was voor een ander feit."

Voorbeeld 3

Een jongen aanvaardt een transactie, omdat onder het zadel van zijn bromfiets wurgstokjes zijn aangetroffen. Twee jaar later vraagt de jongen een verklaring omtrent het gedrag aan. De verklaring zal waarschijnlijk worden geweigerd, omdat er minder dan vier jaar zijn verlopen tussen het delict en de verklaring.

Voorbeeld 4

Een jongen aanvaardt een transactie, omdat hij betrokken is geweest bij een fietsendiefstal. Zes jaar later vraagt de jongen een verklaring omtrent het gedrag aan. De verklaring zal waarschijnlijk worden verleend, omdat er meer dan vier jaar zijn verlopen tussen het delict en de verklaring.

Voorbeeld 5

Een vrouw wenst als schoonmaakster te gaan werken. Tijdens haar jeugd heeft de vrouw een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van drie maanden uitgezeten voor een drugsdelict. Het zal er om spannen of een verklaring wordt afgegeven. Enerzijds meer dan vier jaar geleden. Anderzijds een onvoorwaardelijke gevangenisstraf.

+++++

Omzetting taakstraf in gevangenisstraf/jeugd detentie

Als de taakstraf zou zijn mislukt kan iedere twee uur niet gewerkte taakstraf je op 1 dag zitten opleveren. Bedenk dat je mogelijk recht hebt op een kostenloze advocaat. Neem dan zo spoedig mogelijk contact op.

+++++

Wordt een voorwaardelijke straf ten uitvoer gelegd?

Indien de rechter je al eerder heeft veroordeeld tot een voorwaardelijke taakstraf: Indien je binnen de proeftijd een strafbaar feit pleegt en daarvoor een boete/transactie is aangeboden:

De tenuitvoerlegging van een voorwaardelijke straf vereist de tussenkomst van een rechter. Zolang de vernieling niet voor de rechter komt, kan geen tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke taakstraf van twintig uur plaatsvinden. In dit geval luidt ons advies om de boete/transactie te aanvaarden (en ook tijdig en volledig te betalen). Je kunt voorkomen dat de zaak voor de rechter komt (en de officier van justitie van die gelegenheid gebruik maakt om ook een tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke taakstraf te vorderen).

DNA bezwaarschrift

Wanneer je veroordeeld bent, dan komt het vaak voor dat je een oproep krijgt om DNA af te staan. Gewoonlijk is de oproep niet een rechterlijke veroordeling, maar een bevel van de officier van justitie.

Tegen het bevel kun je bij de rechter bezwaar maken, maar dan zou je eerst DNA moeten afstaan. Je hoeft geen advocaat te zijn om te begrijpen dat dit de omgekeerde wereld is:

- je moet eerst DNA afstaan, alvorens je bezwaar mag maken

in plaats van

- je mag eerst bezwaar maken, alvorens je DNA moet afstaan

Wanneer je wilt voorkomen dat je DNA-profiel wordt opgenomen in de DNA-databank, dan kun je mogelijk gebruik maken van de onderstaande argumenten. Bedenk dat veel argumenten een toelichting behoeven om tot een goed betoog te komen.

- De verdachte is een minderjarige dan wel een jong meerderjarige. De afname van DNA is een inbreuk op de privacy. Strijd met IVRK.
- Het Openbaar Ministerie had tijdens het vooronderzoek DNA kunnen laten afnemen (het Openbaar Ministerie heeft dat nagelaten).
- Het Openbaar Ministerie had op de zitting bij wijze van bijzondere voorwaarde dan wel maatregel de afname van DNA kunnen vorderen (het Openbaar Ministerie heeft dat nagelaten).

- De afname van DNA en de opname van het DNA-profiel in een zogenaamde DNA-databank is een vervolging/sanctie die door een rechter behoort te worden opgelegd.
- Er is geen sprake van een onherroepelijke rechterlijke veroordeling (er is hoger beroep dan wel cassatie ingesteld).
- Er is geen sprake van een veroordeling voor een soort feit waarbij de afname van DNA relevant is.
- De veroordeling ziet op een incident.
- De veroordeling ziet op een feit waarvoor een taakstraf van minder dan honderd uur is opgelegd.
- Er is geen aanwijzing dat de veroordeelde andere strafbare feiten zou hebben gepleegd.
- De kans op herhaling is klein (dit blijkt uit een rapport van een deskundige en/of de omstandigheid dat geen voorwaardelijke straf is opgelegd).
- Er zijn vele maanden verstreken tussen datum feit en datum oproep afname DNA.
- Er is geen argument dat de afname van DNA van betekenis is voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten door de veroordeelde.
- Ingeval er een vervolging zou lopen, dan dient met de afname van DNA te worden gewacht totdat deze vervolging tot een einde is gekomen.
- DNA suggereert betrouwbaar te zijn, maar schijn kan bedriegen:

- vaak is er sprake van verontreiniging

- vaak is er sprake van mengsel met ander DNA

- niet het volledige profiel, maar alleen de toppen van het profiel worden vergeleken

- echte criminelen laten tegenwoordig een dwaalspoor achter (bijvoorbeeld door een sigarettenpeuk van een ander achter te laten op de plek van het misdrijf)

- De voorlichting vanuit justitie over de afname van DNA is onvolledig: er wordt niet vermeld dat het celmateriaal (waarvan het profiel al dan niet wordt opgenomen in een databank) wordt ingevroren om te worden bewaard (voor toekomstig onderzoek).
- De afname van DNA is in strijd met de geloofsovertuiging van de veroordeelde.

+++++

Schadevergoeding

Wanneer je zaak is geëindigd met een sepot of vrijspraak (en soms wanneer je langer hebt

gezet en dan de straf die je hebt gekregen), dan kun je in aanmerking komen voor een schadevergoeding. Reken je niet rijk, maar een schadevergoeding laat je natuurlijk niet liggen. Wees er snel bij, want na drie maanden komt het recht op vergoeding van de schade te vervallen. Ons kantoor kan dat verzorgen. Neem contact op.

Een gewaarschuwd mens telt voor twee

Neem voor meer informatie contact op

[Contactinfo](#)